

стимулювання його професійного зростання залежить якість освіти в цілому і кожного закладу освіти зокрема [1, с. 49].

Очевидно, що управління педагогічним колективом в умовах воєнного часу характеризується: постійним спостереженням, виявленням та локалізацією проблемних явищ, які відбуваються в освітньому середовищі навчального закладу; попередження кризових ситуацій, що дозволить забезпечити якість освіти на належному рівні відповідно до світових стандартів.

Список використаних джерел:

1. Вознюк Л., Доброгорський О. Особливості освітнього менеджменту в умовах воєнного стану. *Публічне управління та адміністрування*. 2022. №1. С. 48-54
2. Котеньова О., Максименко М. Правове забезпечення ефективного управління закладом загальної середньої освіти в умовах воєнного часу. *Український педагогічний журнал*. 2023. № 3. С. 23-31
3. Організація діяльності закладів освіти в умовах воєнного стану. Порадник III. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Фіданян О.Г., Войцехівський М.Ф., Івашнєва С.В. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 600 с

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ДО ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНО КОМФОРТНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

*Чень Лі, Жданова-Неділько О.Г.
Полтава, Україна*

Намагаючись вирішити питання щодо забезпечення кожному здобувачеві освіти максимально сприятливих умов для задоволення освітніх потреб, керівник закладу освіти неминуче зустрічається з описаною багатьма дослідниками залежністю між продуктивністю навчальної праці та психоемоційним станом її суб'єктів. При цьому йдеться не лише про школярів чи студентів, а й про педагогів, чия праця не повинна розглядатися як механічне відтворення певного обсягу інформації. В дійсності вона має значно ширший зміст, передбачає наявність специфічного психоемоційного стану, що може бути позначений як творче самопочуття.

Тому у змісті підготовки майбутнього менеджера освіти має враховуватися чимало аспектів, що сприяють виробленню в нього відповідних компетентностей.

Аналіз літературних джерел (О.Боровець, М. Братко, Н. Гонтаровська, Б. Мау, В. Мелешко, Н. Мешко, Д. Норман, Н. Сиротюк, А. Цимбалару та ін.) указує на необхідність вирішення проблеми сприятливого психоемоційного стану суб'єктів навчання з позицій середовищного підходу. При цьому визнається, що «поняття «освітнє середовище» є багатовимірним і суб'єктивним. Організація середовища забезпечується сукупністю умов, пов'язаних з матеріально-технічними, санітарно-гігієнічними, освітніми та комунікативними складовими здорової життєдіяльності, гармонійного

розвитку особистості, вчасного задоволення її актуальних потреб» [2]. Навчальний процес є більш успішним, коли на всіх рівнях функціонування середовища закладу освіти до нього ставляться вимоги забезпечення психоемоційного комфорту здобувачів освіти. Тому ми розглядаємо цю проблему як управлінську, і вважаємо, що, хоча вона опосередкована багатьма особистісними чинниками, властивими взаємодії учасників освітнього процесу, але кожен менеджер закладу освіти так чи інакше має впливати на її вирішення. При цьому він сам як особистість і як найбільш впливова особа закладу значною мірою відповідальний за те, який вигляд має емоційний фон стосунків між суб'єктами освітнього процесу, а отже, повинен мати сформовану на високому рівні комунікативну компетентність.

Водночас слід враховувати, що, хоча стратегія формування емоційно комфортного середовища закладу освіти є всезагальною, однак тактика здійснення цього процесу залежить від багатьох обставин, і насамперед – від тих умов, у яких працює заклад загалом і його керівник зокрема. Адже середовище є дуже динамічним утворенням, яке може змінювати свої якісні характеристики під впливом окремих людей та їхніх груп; домінуючих у найбільш активній частині суб'єктів системи цінностей; сильних впливів зовнішнього середовища і т. ін. Аналітична компетентність, що дозволяє керівникові орієнтуватися в зазначених умовах, грамотно інтерпретувати їх, також має бути в нього наявна.

Також можемо стверджувати, що емоційно комфортне середовище має однією зі своїх умов орієнтацію на збереження здоров'я як учнів, так і педагогів. «Важливим завданням загальноосвітнього навчального закладу є створення безпечних і нешкідливих умов навчання й виховання учнів, які б сприяли формуванню гармонійно розвиненої, фізично досконалої особистості з відповідальним ставленням до власного здоров'я та здоров'я оточуючих», – пише з цього приводу українська дослідниця Г. Мешко [1, с. 157]. Дійсно, розділити ці два поняття практично неможливо, між ними існує взаємозалежність, тобто емоційний комфорт сприяє збереженню здоров'я учнів і вчителів, а сам він неможливий, якщо людина відчуває надмірне напруження, усвідомлює наявні в середовищі ризики для свого здоров'я. Здатність запобігати цим ризикам дозволить керівникові сформована в нього валеологічна культура.

Емоційний комфорт середовища закладу загальної середньої освіти забезпечують також кілька рівнів стосунків, що простежуються в ньому. До них належать, насамперед, стосунки в діадах: керівник – педагог, педагог – педагог, педагог – учень, учень – учень, керівник – учень, а також, почасти, керівник – громада, педагог – батьки. Етична складова, процесуальні характеристики, результати розвитку цих стосунків значною мірою беруть початок від тих вимог, що впроваджуються керівником у внутрішній і зовнішній комунікації. У нових економічних умовах, що формуються зараз в Україні, здатність керівника позитивно впливати на перелічені стосунки, є також важливим чинником конкурентоздатності закладу освіти.

Отже, готовість майбутнього освітнього менеджера до формування

емоційно комфортного середовища закладу освіти є важливим практично для всіх аспектів функціонування освітнього закладу і повинна забезпечуватися в процесі його навчання.

Список використаних джерел:

1. Мешко Г. Формування здоров'язбережувального освітнього середовища як аспект діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «педагогіка. Соціальна робота»*. 2017. Вип. 1 (40). С. 157-161.
2. Слинко Н., Починок Є. Освітнє середовище як фактор збереження і розвитку здоров'я молодшого школяра [Електронний ресурс]. Режим доступу до джерела: <http://surl.li/uporl>

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

*Черчата С.І., Большая О.В.
Полтава, Україна*

Умови євроінтеграції та глобалізації економіки ставлять перед підприємствами України завдання підвищення конкурентоспроможності товарів та послуг на внутрішньому та міжнародному ринках. Досвід економічно розвинених країн підтверджує, що успішне функціонування підприємств та розвиток країн вимагають впровадження інновацій. На жаль, в глобальному рейтингу конкурентоспроможності Global Competitiveness Index 2017–2018 Україна зайняла лише 81-ше місце серед 137 країн (у категорії інноваційності – 77 місце).

Сучасний стан і тенденції інноваційного розвитку підприємств України визначаються декількома ключовими аспектами. Хоча спостерігається певний прогрес, рівень інноваційної активності залишається порівняно низьким. Багато підприємств української економіки ще не активно впроваджують нові технології або не здійснюють систематичну інноваційну діяльність. Деякі галузі, такі як ІТ, агротехнології, машинобудування, демонструють більш високий рівень інноваційного розвитку порівняно з іншими галузями. У таких галузях спостерігається активне впровадження новітніх технологій та пошук інноваційних рішень.

Недостатнє фінансування є серйозною перешкодою для розвитку інновацій в українських підприємствах. Більшість підприємств стикається з викликом забезпечення достатніх інвестицій для впровадження нововведень.

Наявність складних адміністративних процедур та недостатнє законодавче регулювання також ускладнюють інноваційну діяльність підприємств. Зростає інтерес українських підприємств до міжнародної співпраці в галузі інновацій. Партнерство з зарубіжними компаніями, участь в міжнародних дослідницьких проєктах та програмах сприяє обміну знаннями та технологіями.